

moramo vzbuditi estetska čustva in ljubezen do rastlin, da jih čujemo. Zato vodimo otroke v naravo, ki naj jo čutijo in poslušajo ter se v njo uživajo. Vse drugo je, če se obravnava travniške cvetlice zunaj v njih življenjski skupini, nego v šoli. Lepote cvetočega travnika se sploh ne more predočiti, kakor če se travnik ogleda in pod vodstvom ugovorov, koliko je cvetlic ene vrste, koliko druge, katere so bolj razvite, katere manj in zakaj; zakaj se nahajajo te kraj travnikov, druge v sredi visoke trave, zakaj imajo nekatere razcvet, a druge po en cvet. Vse življenje koristnih in škodljivih rastlin ter njihov boj za obstanek je tu pod le količkaj spretnim vodstvom najlaže razumljiv.

Kakor na travnik, tako napravimo izlete v gozd, na polje, pašnik, sadovnjak, k vodi in v okolico šole.

Kako se ti izleti prireajo, je prav lepo napisal tovariš Fakin A. v knjižici »Botaniške ekskurzije«, ki jo je založila Banovska založba šolskih knjig in učil v Ljubljani in ki jo je ministrstvo priporočilo z odlokom P. br. No. 8425/1 od 6. VI. 1931 osnovnim, meščanskim in srednjim šolam.

Knjižica, v kateri je obravnavanih okrog 350 rastlin, obsega 63 strani in stane 10 Din; pri skupnih naročilih je 10% popusta. Rastline so urejene krajeno po izletih, katerih je sedem. Pri vsaki rastlini so navedeni v svrhu spoznanja njeni karakteristični znaki in uporaba. Knjižica je življenja polna in sestavljena po intencijah delovne šole ter zelo priročna, zato bi jo morala imeti vsaka učiteljska in šolska knjižnica, vsak učitelj in tudi bolje situiran učenec. Knjižico najtopleje priporočamo.

— Slovenskim pritrkovalcem! Na Binkoštni ponedeljek, dne 16. maja t. l. se bo vršila v Ljubljani v okviru I. slovenskega glasbenega festivala tekma slovenskih pritrkovalcev. Tekmovalo se bo na 4 nove zvonove, ki jih ulivajo Strojne tovarne in livarne v Ljubljani za romarsko cerkev na Brezjah na Gorenjskem. Zvonovi so težki nad 5000 kg, njihovo ubranost je določil slovenski skladatelj p. Hugolin Sattner.

Glasbena Matica ljubljanska kot prirediteljica I. slovenskega glasbenega festivala o Binkošti letošnjega leta vabi slovenske fantere in može, ki so večji pritrkovarji, k tej tekmi, za katero je razpisanih 5 nagrad: 300, 250, 200, 150 in 100 Din.

Pritrkovanje, glasbo naših cerkvenih zvonov, gojimo Slovenci že stoletja in je to pritrkovanje prav za prav samo pri nas doma. Zato je pritrkovanje ravno tak naš ponos, kakor prelepa naša narodna pesem.

Glasbena Matica vabi pritrkovalce, da se prijavijo v skupinah po 4 za to tekmo. Prijave naj se pošljejo potom župnega urada, pod katerega spadajo pritrkovalci. Pri tej prijavi opozarjamo, da je izšla že leta 1926. v založbi Katoliške knjigarnje v Gorici knjiga Slovenski pritrkovalci, ki jo je napisal Ivan Merca. Knjiga se dobi v naših knjigarnah in ima poleg zanimive vsebine okrog 250 različnih ritmičnih melodij za pritrkovanje. Prijave prosimo najkasneje do 30. aprila t. l.

Za Glasbeno Matico v Ljubljani:
Predsednik: Tajnik:
Dr. Vladimir Ravnihar. Prof. Anton Lovšec.

TOVARISI, TOVARISICE!
STANOVKA IN MORALNA DOLŽNOST
NAM VELEVA, DA SE POLNOSTEVLNO
UDELEŽIMO KONCERTA
UČITELJSKEGA PEVSKEGA ZBORA
»IVAN FILIPOVIČ« IZ ZAGREBA.

Učiteljski pravnik.

TOVARISI PRIPRAVNIKI!

Prošnjam za prevedbo iz pripravniške v uradniški IX. odnosno X. skupino je vselej priključiti v posebni ovojni polji z napisom originalne dokumente, kakor je določilo ministrstvo prosvete in je bilo objavljeno z razpisom kraljevske banske uprave. Kljub točni odredbi prilagajajo nekateri pripravniki svojim prošnjam namesto originalnih dokumentov sodno overovljene prepise. Prošnje s takimi dokumenti vrača ministrstvo in zahteva, da se ravna po odredbi, ki jo je izdalo ministrstvo. — Z ozirom na to, ker se zaradi takih nedostatkov rešitve prošnji zavlečejo in s tem zakasni tudi nakazilo višjih prejemkov, opozarjamo prošilce, naj se točno ravnajo po izdanih predpisih — v lastno korist. Zaradi varnosti in gotovosti pa si prej prekrbite sodno overovljene prepise vseh dokumentov.

§ Napredovanja. Prošnjam za napredovanja vseh vrst je priključiti prepis ukaznega dekreta ali dekreta ministrstva in ne pre pis obvestila prosvetne oblasti.

§ Vpis očetovega imena je izvršiti v prošnji in v obliki svojilnega pridevnika n. pr. Soklič Ivanov Stanislav (§ 31. zakona o imenih Ur. l. 1929, štey. 110/26).

Naša gospodarska organizacija.

—g Razpis mesta upravnika v Učiteljskem domu v Mariboru. Učiteljski dom razpisuje mesto učitelja upravnika v svojem domu, kjer bo z novim šol. letom nastanjen pensionat za učiteljske otroke, ki študirajo v Mariboru. Naloga upravnika bo voditi vse posle uprave ter nadzorovati dijake in uslužbence. Po možnosti bi naj bila njegova žena dobra gospodinja in kuharica, da za-

more eventualno voditi gospodinjstvo. Upravnik ima prosto prostorno dvosobno stanovanje. Druge pogoje naj navedejo reflektanti v svoji prošnji. Nastop mesta je s 1. avgustom t. l. Prošnje je poslati Uč. domu v Mariboru tako, da jih prejme najpozneje v četrtek dne 5. maja do 9. ure. Ta dan je namreč seja uprave in nadzorstva ter se bo mesto upravnika oddalo že na tej seji.

Predsednik: Hren.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh dobite položnice za nakazilo 267, smrtnega slučaja (Matija Lavrenčič, Ljubljana) v znesku 6 Din, zakonski pari 11 Din. Za zadnji smrtni slučaj je znašala posmrtnina 12.780 Din. V marcu ni bilo nobenega smrtni slučaja. Uprava vljudno prosi, da poravnate ta nizek prispevek takoj po prejemu položnice. Tudi vsi oni člani, ki so zaostali s plačili, lahko poravnajo v tem mesecu vse zaostanke. — Kdor je dobil tiskovino »pristopnica«, naj jo izpolni in vrne upravi U. S. v Ljubljano. — U. S. ima danes 2560 članov, posmrtnina znaša 12.780 Din. — Priglasite nečlane za sprejem pri upravi U. S. reg. zadruga v Ljubljani, Františkanska ulica 6.

—g Učiteljska Gospodarska Poslovalnica Maribor in Ljubljana, Františkanska ulica št. 6/I, vabi ponovno vse krajevne šolske odbore, šolska upraviteljstva, tovariše in tovarišice, da naročajo vse šolske potrebščine potom U. G. P. in tako pospešujejo zgradbo našega Doma. Sedaj, ko se bliža šolsko leto svojemu koncu in bo treba urediti knjižnice, nam pošljite v vezavo knjige na naš naslov. Preskrbimo vam točno in solidno izvršitev.

Tovariši! Vsa naročila potom U. G. P.!

Geslo: Le v gospodarski združbi je moč nam in zanamcem v pomoč.

—g Odmev nakupa Učiteljskega doma v Mariboru med učiteljstvom. Realizacija Učiteljskega doma v Mariboru je izzvala med učiteljstvom prav prijetno presenečenje. Od vseh koncev in krajev prihajajo vodstvu še vedno čestitke, ki izražajo veselje in ponos, da je desetletna dela in žrtve kronana s takim uspehom. Neki tovariš mi je stisnil v roko 20 Din rekoč: »Nimam več, ker so mi toliko odtrgali. Zato darujem UD sedaj samo to zato, ker imam svoj dom.« Drugi piše: »Prve dinarčke, ki si jih bom pritrgal od ust, pošljem UD.« Tretji: »Seveda bode treba sedaj še bolj intenzivnega dela, da krijemo naš dolg in smo čimprej na čistem. Da gre malo hitreje, naročam za našo šolo 30 ročnih zemljevidov, 3 slike državnega grba in stensko učno sliko »Bled in okolica«. Takih in podobnih čestitk bi lahko naštel celo vrsto. UD čaka novo delo, novi stroški. Zato je hvaležen za vsak naznačen dar. Ko bi vsaka šola na njegovem področju naročila in tudi plačala le za 200 Din blaga iz njegove založbe, pa krijemo stroške za opremo, ki mora biti še pred 1. septembrom gotova. Tovariši in tovarišice! Če ne morete posnemati sedaj prvega, posnemajte vsaj tretjega. « Pojdi in stori tudi ti tako. « A. H.

MIROSLAVA LEITGE

LJUBLJANA, JURČEV TRG ŠTEV. 3.
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija in izdelovanje šablona. Založba DMC in vseh potrebščin za vezanje in predtisk.

Mladinska Matica.

Letošnje redne publikacije bodo zelo zanimive.

Bevkova knjiga »Lukce išče očeta« bo za otroke prava mana, že »Lukce in njegov škorec« je vezal otrokovo zanimanje. A ta je šele uvod za drugo knjigo. To povest bodo požirali otroci kot »indijanerice«. Polna dejanja je in pisana je tako napeto kot malokatera mladinska knjiga pri nas. Povrh je Bevk še mojster, ki je znal dati tudi umetniško obliko. Ob tem delu zaživijo pred nami južnoameriška velemera, reke, pragozdovi s čudovito floro in favno. Mojestro opisuje Bevk mogočen požar v pragozdu, indijansko naselbino, Lukcevo srečanje z očetom, njegovo bolezen in ozdravljenje. Nič manjše vloge nima Lukcevo škorec, ki skrbi za humor, s katerim je vsa povest bogato preprežena. — Naslovno stran je narisal M. Gaspari.

Kot bodo fantje veseli te Bevkove knjige, tako bodo zadovoljna dekleta z »Batro z grica«. To je knjiga o gospodinjstvu, a Kristina Hafnerjeva je znala tako lepo podatki poučno snov, da čitaš kot zanimivo povest. »Batro z grica« poživljajo tudi lepe Stiplovske ilustracije. — Tudi na najmlajše nismo letos pozabili. Njim je namenjena slikanica »Življenje hudobne kavke Katke«. Povest je brez besed, a v osmih poglavjih nam zna Edo Deržaj s samimi slikami tako živahno pripovedovati, da bodo prebili naši najmlajši ob njej marsikatero srečno uro. Slikanica ima 40 ilustracij čez celo stran.

Tudi »Kresnice« bodo letos prav zanimive. Prenovljene bodo zunaj in znotraj. Dvobarvno naslovno stran je preprosto, a okusno izdelal slikar Pinaat. V notranjosti bodo razdeljene v dva dela: v belestristični in poučni del. V prvem delu objavijo po en spomin, iz otroških let naši najboljši pesniki in pisatelji. Do zdaj so objavili in povečini tudi že poslali svoje prispevke naslednji avtorji: Zupancič, Finžgar, Pregelj, Meško, Milčinski, Lovrenčič, Seliškar, Kmetova, Prunkova Ribičič, Gaspari, Klopčič, Magajna, Mrzel, Širok Karel, Klemenčič in drugi. Tudi poučni del bo bogat s snovjo in z ilustracijami.

Učit. lisk. pevski zbor JUJ.

— pev. Pevskega tečaja 5. 6. 7. in 8. maja se mora vsakdo brezpogojno udeležiti. Pričetek 5. maja ob 9. uri v Glasbeni Matici. Ne pozabite na koncertne obleke in eventualne note, ki jih imate doma. Priprave za festival so v polnem teku. Pokažimo, da se zavedamo važnosti tega I. slovenskega pevskega festivala, združenega z obletnico velikega dela Glasbene Matice, brez katere izdatne pomoči ne bi mogel naš pev. zbor uspevati.

— pev. Koncert zagrebskega UPZ »Ivan Filipovič«. 2. maja priredi ta pevski zbor velik koncert. Pozivamo pevke in pevce, da posvetijo tej prireditvi vso pozornost. Ne pozabimo, kako lepo so nas oni sprejeli ob prihodu v Zagreb.

Odbor.

Ekskurzijski odsek.

—c. Potovanji na Koroško in Plitvička jezera. Na splošno željo, radi resnih časov in pevskega festivala, ki zasluži naše nedeljene pozornosti, odpovedujemo potovanja za Binkošti. Vršila se bodo v začetku velikih počitnic. Prijavljencem ne bomo posebej sporočali V evidenci bomo obdržali vse in jih za počitniška potovanja pravočasno obvestili. — Na neki dopis, radi udeležbe neučiteljev pri zabavnih ekskurzijah, sporočamo, da je vsaka sopotnica ali sopotnik dobrodošel, če je upeljan po učiteljski ali učitelju.

Odbor EO.

SPOMINJAJTE SE UČITELJSKIH DOMOV V LJUBLJANI IN MARIBORU!

Šolski radio.

—r Program za XXV. teden. V torek 3. maja bo predaval g. Marjan Tratar: Naš mladinski tisk. I.—II. — V petek 6. maja: Nastop I. dekliške meščanske šole v Ljubljani. Slavnostni program za »Materinski dan«. Govor, petje, deklamacije, plošče. I.—III.

Stanovska organizacija JUJ iz društev:

Vabila:

+ UČITELJSKO ZBOROVANJE IZ 4 OKRAJEV. Skupno učiteljsko zborovanje za učiteljstvo iz okrajev Litije, Laškega, Krškega in Brežice se bo vršilo v soboto 7. maja v Litiji ob priliki 4dnevne tujsko-prometne in fotomaterske razstave od 5. do 8. maja na tamkajšnji šoli.

Dnevni red je med drugim naslednji:

1. Ogled razstave.
2. Predavanje geografa dr. Rusa Jožeta iz Ljubljane: Zasluge v geografskem pogledu.
3. Ravnatelj Lojze Novak iz Ljubljane: Teoretična navodila za izdelovanje učil in samoučil v delovni šoli s posebnim ozirom na domoznanski in zemljepisni pouk. Navodilo, kako sestaviti pridržni zemljevid.

Dopoldanska snov bo končana do 13. (možnost vrnitve udeležencev z vlaki ob 13. proti Ljubljani, ob 14:30 proti Zidanemu mostu).

Za interese pa bo priredil ravnatelj Novak popoldne praktični tečaj za izdelovanje reliefnega zemljevida. Kdor se bo prijavil v tečaj, prejme podrobno navodilo, kaj bo v tečaju potreboval.

Za one, ki ostanejo popoldne v Litiji, pa ne bodo prisostvovali reliefnemu tečaju, bodo po kosilu (10 Din!) prirejeni na željo skupni izleti po naslednji izbiri: v litjsko predilnico, v državno vzgajališče na Počoncih (½ ure) v Šmartno (20 minut), na Bogenšperk v Valvazorjev grad (pičlo uro itd.).

Razstavni odbor naproša vse zasavsko učiteljstvo, naj mu stavi na razpolago tozadevni material do 29. t. m. (Zgodovinske zanimivosti iz šolskega področja, stare novce; sploh vse, kar zanima izetnika — turista, ki pride v Zasavje.) Vse tovariške fotomaterije pa vabimo, naj razstavijo predvsem pokrajinske motive iz Zasavja, ki jih naj priključijo že k razstavnemu materialu litjskega Fotokluba. Zaradi ev. podrobnejših informacij se obrnite na klubove predsednika tov. Jožeta Zupanciča iz Litije.

ZE NAPOVEDANO SKUPNO ZBOROVANJE SRESKEGA DRUŠTVA V ŽUŽEMBERKU IN SRESKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA V NOV. MESTU, se 4. maja 1932 ne more vršiti v Žužemberku, ker se je v Žužemberku na Dvoru in okolici v zadnjem času razširila škrlatinka. — Sresko učiteljsko društvo v Novem mestu bo zborovalo »radi tega isti dan (t. j. 4. maja 1932) in z istim dnevnim redom na Čatežu pri Zaplazu. — Tovariško vabimo na to zborovanje JUJ, sresko učiteljsko društvo v Žužemberku.

Odbor.

— JUJ SRESKO DRUŠTVO V RA-DOVLJICI zboruje v soboto dne 7. maja takoj po prihodu dopoldanskih vlakov v poslopju osnovne šole na Jesenicah. Med drugimi točkami dnevnega reda je tudi predavanje sr. san. ref. dr. A. Slivnika: Higijena učenca. Naj ne izostane od zborovanja ne ena tovarišica in ne en tovariš! Odbor.

VABILO K ZBOROVANJU SRESKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA JUJ ZA SREZ DOLNJA LENDAVA, ki bo v soboto dne 7. maja v Crensoveh. Referat: tov. A. Kreps, Doneski k zgodovini Prekmurja.

Odbor.

— JUJ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ LJUTOMER — GORNJERADGONSKI proslavi na praznik Vnebohoda dne 5. maja 1932. v Sokolskem domu v Ljutomeru 60 letnico društvenega obstoja s sledečim sporedom:

1. Ob 6. uri zjutraj maša za pokojne člane.

2. Ob ¼9. uri slavnostno zborovanje. Popoldne ob 3. uri se vrši jubilejni koncert s prijaznim sodelovanjem priznanega goslača tov. Fr. Serajnika in profesorice Minke Zacherlove iz Maribora.

Pri koncertu se proizvajajo skladbe E. Adamiča, Deva, Dr. Mlinarja, Prelovca, Pertla, Fr. Schneiderja in Vavde.

Tovariš Serajnik proizvaja Davidov Sarafan, Dvoržakov Adagio iz a-mol koncerta in Ružič Rosenbergovo Jugoslovansko Sere-nado.

Vstopnina pri koncertu Din 10, 8, 5 in 2. Vabimo vljudno vsa sosednja društva zlasti bivše člane našega učit. društva.

Radi skupnega obeda prosimo, da se do 4. maja javite tovarišu C. Miklu, šolskemu upravitelju v Ljutomeru.

Poročila:

+ JUJ, SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU je zborovalo v soboto, dne 20. februarja 1932. v Novem mestu. Kljub slabemu vremenu se je udeležilo zborovanja 60 članov, t. j. 67%.

Predsednik tov. V. Menard je otvoril zborovanje, pozdravil toplo vse navzoče, zlasti še nove člane ter sres. šol. referenta tov. Zagorca. Uvodoma je očrtal v splošnem program organizacije, poudarjajoč, da je le v pravcu iskrene stanovske zavednosti mogoč podvig. Za tem je podal izčrpno poročilo o seji predsednikov JUJ za Dravsko banovino. Po končanem poročilu se je v lepih besedah spomnil preminulega tovariša pesnika, pisatelja in skladatelja Janka Lebana. Navzoči so nato s kratkim molkom počastili njegov spomin.

Po predsednikovem situacijskem poročilu nas je tov. Šlibar seznanil z novo metodo pouka telovadbe v osnovni šoli. Referat je bil vseskozi mojstrsko zasnovan in tehnično na višku. V debato sta posegla Menard in Tratar. Po končanih izjavanjih je imel tov. Šlibar praktični nastop z učenci II. razr., kateremu so sledili vsi z največjim zanimanjem.

Po nastopu so se prečitale in objasnile sekcijske okrožnice. Zborovalci so izvolili kot poročevalce za stanovski tisk tovariše M. Tratarja, V. Pirnata, A. Liliro ter tovarišičo Koželjevo. — V eksekucijski odsek sta bili izvoljeni tov. Urbančičeva in Gregoričeva. — V tečaj za lutkovno gledališče, ki se bo vršil v Brežicah, so se prijavili Gregoričeva, Sušnikova in Pugalj.

Nadalje je učiteljstvo razpravljalo o zbiranju snovi za domoznanski pouk. V tem odseku so tovariši (ice): Marinč, Ogrinčeva, Koželj, Drnovškova, Zukovec, Ivanetič in Pirnat.

Prihodnje zborovanje bo v mesecu aprilu. Menard V., predsednik; Ivanetič A., tajnik.

Na delo za naš dom! Vsa naročila potom U. G. P.

+ JUJ SRESKO DRUŠTVO MARIBOR — LEVI BREG je zborovalo dne 6. februarja 1932. v dečki meščanski šoli v Mariboru. Od 84 članov se je udeležilo zborovanja 66, t. j. 78 odstotkov.

Pred rednim zborovanjem je imel tov. strok. učitelj I. Lavrenčič telovadni nastop z dečki III. r. krčevinske šole. Pokazal nam je iz svoje bogate izkušnje toliko izredno posređenih prostih in rajalnih vaj ter mičnih telovadnih igrice v smislu modernih telovadnih načel za krepitev duha in telesa, da se je članstvo kar divilo.

Nato je sledilo zborovanje v meščanski šoli. Predsednik je pozdravil g. nadzornika I. Tomažiča, ki vedno rad prihi na naša zborovanja. Z globoko občutenimi besedami se je tovariš predsednik spominjal pred kratkim umrlega učiteljskega veterana tov. Ant. Porekarija, kateremu je članstvo zaklicalo trikratni »Slava!« in darovalo za Učit. dom 430 dinarjev.

G. tov. nadzornik je bodril k intenzivnemu obdelovanju šol. vrtoy v nastopajoči pomladi ter podal nekaj praktičnih mišljajev, kako se olepša zunanje lice šole ter poglobi estetsko vzgojo. — Nato so sledili mnogobrojni dopisi, pojasnila in rešitve na vloge poedinih članov. Ti so izrazili hvaležnost sekciji, ki tako naglo in jasno odgovarja na vprašanja poedincev. Sledilo je poročilo tov. predsednika in tov. Anke Mešičkove o posvetu predsednikov sekcije JUJ v Ljubljani. Tov. blagajnik J. Berce je apeliral na članstvo za redno poravnavo članarine. — Tovariš Šprajc Albin je predlagal, naj se po sekciji JUJ naprosijo prosvetne oblasti, da se poenostavi administrativno delo šol. upr., ki v slednjem času silno narašča, da se lahko z vso intenzivnostjo posvečajo ožjemu poklicnemu delu v razredu ter izvenšolskemu delovanju. — Predlog je bil soglasno sprejet.

Prihodnje zborovanje se vrši v Narodnem domu skupno z vsemi društvi obeh mariborskih srezov.

M. Vauda, predsednik; M. Beloglavec, tajnica.

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne!